Uitspraak Commissie van Beroep 2010-15 d.d. 2 december 2010
(prof. mr. A.S. Hartkamp, voorzitter, mr. J.B. Fleers, mr. F.H.J. Mijnssen, mr. A. Bus en drs. P.H.M. Kuijs AAG, leden, en mr. M.J. Drijftholt, secretaris)

Samenvatting

Uitleg verzekeringsvoorwaarden.

Klik hier voor de uitspraak in eerste aanleg.

1. De procedure in hoger beroep

1.1 Appellant (verder: belanghebbende) heeft bij op 23 april 2010 door de Beroepscommissie ontvangen beroepschrift op de voet van art. 22.1 van het Reglement Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (de Geschillencommissie) in verbinding met art. 5 van het Reglement Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening (de Beroepscommissie) aan de Beroepscommissie een uitspraak van de Geschillencommissie van 15 april 2010 ter toetsing voorgelegd.

1.2 Bij brief van 22 mei 2010 heeft belanghebbende ten bewijze dat het belang van zijn vordering ten minste € 25.000,- bedraagt een reeks facturen overgelegd ter zake van onder meer juridische bijstand.

1.3 Verweerster (verder: de verzekeraar) heeft bij een op 6 september 2010 gedateerd verweerschrift verzocht het beroep af te wijzen.

1.4 De Beroepscommissie heeft het beroep mondeling behandeld op 18 oktober 2010. Beiden partijen waren aanwezig.

2. De procedure in eerste aanleg

Voor het verloop van de procedure in eerste aanleg verwijst de Beroepscommissie naar de aan deze beslissing gehechte uitspraak van de Geschillencommissie.

3. Inleiding op de beoordeling van het hoger beroep

3.1 De Beroepscommissie gaat op grond van hetgeen de Geschillencommissie niet bestreden heeft vastgesteld, op grond van de niet of niet voldoende weersproken inhoud van de stukken van het geding en uit hetgeen bij de mondelinge behandeling is gebleken, uit van het volgende.

(i) Appellant heeft in 2007 bij de verzekeraar een rechtsbijstandverzekering gesloten.

(ii) Op het op 1 oktober 2007 gedateerde aanvraagformulier voor deze verzekering heeft belanghebbende de vraag; "Heeft u of (een) andere belanghebbende(n) bij de verzekering (…) beschikking over een vaartuig met een huidige nieuwwaarde van meer dan € 100.000,- - Wilt u dit meeverzekeren?" met "Nee" beantwoord.

(iii) Artikel 15 van het op de verzekering van toepassing zijnde Speciaal Reglement betreft de Basismodule Consument en Wonen. Daarin is onder meer het volgende bepaald:

"15.1 Dekking
U heeft als particulier aanspraak op rechtshulp bij geschillen die direct te maken hebben met of verband houden met:
15.1.1 Consumentenovereenkomsten en consumentengeschillen
a. consumentenovereenkomsten over nieuwe roerende zaken of over overeenkomsten tot dienstverlening;
(…)
15.1.2 Wonen
a. de door u als verzekeringnemer zelf bewoonde woning of woonboot, de woning of woonboot die u onlangs bewoond heeft, die u laat bouwen of wilt kopen om zelf te bewonen, alle met het bijbehorende erf en/of ligplaats.
(…)
15.6 Uitzonderingen op de dekking
Naast de in artikel 11 van de Basisregels opgenomen uitzonderingen op de dekking, bestaat in de basismodule Consument en Wonen geen aanspraak op rechtshulp als het gaat om:
- een geschil door materiële verkeersschade met een motorvoertuig of
- een geschil waarbij u als bezitter of gebruiker van een (op grond van de WAM verplicht verzekerd) motorvoertuig of een vaartuig betrokken bent.
U heeft daar de module Motorvoertuigen voor nodig.
(…)"

(iv) Artikel 16 van het Speciaal Reglement betreft de Module Motorvoertuigen. Daarin is onder meer bepaald:

"16.1 Dekking voor motorvoertuigen en vaartuigen
(…)
Onder deze module zijn ook vaartuigen met een huidige nieuwwaarde lager dan € 100.000,- meeverzekerd.
Voor vaartuigen met een waarde hoger dan € 100.000,- kan alleen dekking bestaan als u daarvoor een aanvullende verzekering heeft gesloten."

Een dergelijke aanvullende verzekering heeft belanghebbende niet gesloten.

(v) Belanghebbende heeft zijn tweemast zeillogger laten afbouwen door een scheepstimmerbedrijf en hij heeft met dit bedrijf geschil gekregen over de hoogte van de daarvoor verzonden nota's. In verband hiermee heeft hij verzekeraar om rechtsbijstand verzocht, maar deze heeft dat verzoek afgewezen.

(vi) Belanghebbende woont sedert 2009 op het schip, dat bestemd is voor permanente bewoning, maar ook voor weekendzeiltochten en zee- en oceaanreizen, en dat een nieuwwaarde heeft van meer dan € 100.000,-.

3.2 De Geschillencommissie heeft het standpunt van belanghebbende dat hij in zijn geschil met het scheepstimmerbedrijf aanspraak heeft op rechtsbijstand verworpen. Daartoe heeft zij het volgende overwogen:

"- Niet tussen partijen in discussie is dat dit vaartuig een waarde heeft van meer dan € 100.000,-.

- Blijkens artikel 15.6 van het Speciaal Reglement bestaat voor dit geschil, waarbij Consument als bezitter van het vaartuig betrokken is, geen aanspraak in de Basismodule Consument en Wonen. Met name bestaat ook geen dekking krachtens artikel 15.1.2 van het Speciaal Reglement omdat Aangeslotene terecht heeft aangevoerd dat het vaartuig van Consument - dat blijkens diens schriftelijke opgave op 1 oktober 2007 en zijn daarmee overeenstemmende verklaring ter zitting van de Commissie, is bestemd voor permanente bewoning, voor weekendzeiltochten en lange zee- en oceaanreizen - geen woonboot is als bedoeld in dat artikel.

- Artikel 15.6 van het Speciaal Reglement verwijst voor geschillen waarbij Consument als bezitter van het vaartuig betrokken is naar artikel 16 van het Speciaal Reglement.

- Artikel 16.1 beperkt de dekking echter tot vaartuigen met een huidige nieuwwaarde lager dan € 100.000,-.

- Artikel 16.1 bepaalt verder: 'Voor vaartuigen met een waarde hoger dan € 100.000,- kan alleen dekking bestaan als u daarvoor een aanvullende verzekering heeft gesloten.'

- Niet tussen partijen in discussie is dat Consument deze aanvullende verzekering niet heeft gesloten."

4. Beoordeling van het beroep

4.1 Volgens belanghebbende heeft de Geschillencommissie ten onrechte geoordeeld dat zijn zeillogger geen woonboot in de zin van art. 15.1.2 van het Speciaal Reglement is. Een schip dat, zoals de zeillogger, is gebouwd met de bedoeling erop te gaan wonen en waarop ook daadwerkelijk wordt gewoond, is een woonboot. Om als zodanig te kunnen worden aangemerkt is geen vereiste dat het gaat om een vaartuig dat een vaste ligplaats heeft en niet voor varen wordt gebruikt, aldus belanghebbende. Art. 16 van het Speciaal Reglement kan, zo begrijpt de Beroepscommissie - mede in aanmerking genomen het betoog van belanghebbende in eerste aanleg met betrekking tot dit artikel - het in het beroepschrift onder 2 gestelde, geen grond opleveren voor het weigeren van dekking, want dat heeft alleen betrekking op geschillen die te maken hebben met schade in het kader van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen. Hier gaat het echter om een consumentengeschil als bedoeld in art 15.1.1, dan wel een geschil dat valt onder de dekking van art. 15.1.2.

4.2 De verzekeringsvoorwaarden bevatten geen omschrijving van de daarin gehanteerde begrippen "woonboot" en "vaartuig". Er moet van worden uitgegaan dat met vaartuig hetzelfde bedoeld is als met schip in art. 8:1 Burgerlijk Wetboek: een zaak die blijkens zijn constructie bestemd is om te drijven en drijft of heeft gedreven. Woonboot is geen wettelijk begrip. De Huisvestingswet kent wel het begrip woonschip en het ligt voor de hand voor de betekenis van het woord woonboot in het Speciaal Reglement aansluiting te zoeken bij de in die wet (art. 1 lid 1, aanhef en onder c,) gegeven omschrijving, die overeenstemt met hetgeen gewoonlijk onder een woonschip of woonboot wordt verstaan: schip dat uitsluitend of in hoofdzaak gebezigd wordt of bestemd is voor bewoning. Dit wil zeggen dat het geschikt is voor gebruik als woonstede zoals bedoeld in art. 1:10 lid 1 BW.

4.3 De zeillogger van belanghebbende is niet alleen bestemd voor permanente bewoning, maar ook voor weekendzeiltochten en zee- en oceaanreizen. Van een dergelijk schip kan niet worden gezegd dat het uitsluitend of in hoofdzaak gebezigd wordt of bestemd is voor bewoning, zodat de Geschillencommissie terecht heeft geoordeeld dat de zeillogger niet een woonboot is in de zin van het Speciaal Reglement. Aan art. 15.1.2 kan belanghebbende dus geen aanspraak op rechtshulp ontlenen in zijn geschil met het scheepstimmerbedrijf.

4.4 Bij zijn betoog dat erop neerkomt dat hij, voor het geval de zeillogger niet een woonboot in de zin van het Speciaal Reglement is, aanspraak op rechtshulp heeft op grond van het bepaalde in art. 15.1.1, ziet belanghebbende over het hoofd dat hij ingevolge art. 15.6 in verbinding met art. 16.1 van het Speciaal Reglement ook voor het zich hier voordoende geval van een geschil waarbij hij als bezitter of gebruiker van een vaartuig met een nieuwwaarde van meer dan € 100.000,- is betrokken geen aanspraak op rechtshulp heeft.

5. Slotsom

Uit hetgeen hiervoor is overwogen volgt dat het beroep moet worden verworpen.

6. Beslissing

De Beroepscommissie stelt bij bindend advies vast dat de bestreden beslissing van de Geschillencommissie wordt gehandhaafd.